

Taaskasutus: vana vöö on veel kõlvanud kasutada kingarihmadeks ...

... või toolipõhja kandma.

Risti kihelkonna vöödele on iseloomulik motiivi üleminek ühelt teiselt.

ja julgustada neid, et tegu on väärtusliku esemega ning nad on õnnelikud inimesed, et neil on selline varandus,” räägib Eve Jakobson.

Prügimäelt näitusele

“Kui inimesed ise ei pea esemeid või materjalikatkeid halva seisukorra tõttu endale vajalikuks, siis enne minemaviskamist näidake neid asjatundjatele. Siis saab juba otsustada, kas anda ese maakonnamuuseumisse või säilitada väärikalt oma kodus,” paneb Eve Jakobson südamele.

Muuseumitöötajad oskavad aidata esemete kirjeldamisel, mustrite ja värvide märkimisel. Nii saavad käsitöömeistrid oma loomingu neist esemest inspireerituna järjepidevust edasi kanda. Et ei juhtuks nii, nagu pidi juhtuma näitusel väljas olevate kirivööst tehtud puutallaga sandaalidega, mille Helen Kooviste kohalikult prügimäelt üles korjas.

Näitusel ei puudu ka muu tavapärasest erineva praktilise otstarbe leidnud eksemplarid: risti-räs

ti toolipõhja kandma pandud uhke sinipunavalge, pandlaid meenutavate kirjadega vöö ja tekiteppimise raam, kus vööd kasutati rõhtpuudele naelutatuna töö kinnitamiseks.

Eksponeeritud vöösid on hoitud tavaliselt aidas kirstu sees või toas hoolikalt karpi pakituna. Kümme-kond XIX sajandi lõpul või XX sajandi algul tehtud vööd on rahvantsurühma naistel ikka veel esinemiste ajal ümber piha põimitud või muidu pidulikel puhkudel kasutuses – nii kvaliteetsed on vanaaegsed materjalid ja töö!

Vöökudumine on elamus

Näitusel tehakse ka tagasivaade 2012. aasta jaanuarist septembrini Harjumaa Muuseumis toimunud kirivöö kudumise ja taimedega värvimise õpitubadele, mida juhendas käsitöömeister Eve Jakobson. Eve on lahkelt nõus kultuuripärandi austajaid vanade tekstiil-esemete ning kodukootud kangaste ja niplispiitside katkete korrektsel kirjeldamisel ja mustrite ülesmärki-

Oletatavasti sukapaela punumise juures kasutatud tundmatu töövahend. Kui keegi teab, kuidas täpselt seda pruugiti, andke palun Harjumaa Muuseumi töötajatele teada.

misel edaspidigi aitama. Kontakti saab võtta muuseumi kaudu.

“Töö nende esemetega ei lõpe – pildistamine, kirjelduste koostamine ja muude andmete dokumenteerimine on pooleli. Samuti loodan oma andmekogule pidevat täiendust teistelki inimestelt. Järge ootavad ka muud tekstiilid, vöödega alustasime, kuna neid on kodudes arvatavasti kõige tähtsamaks peetud ja rohkem alles hoitud,” räägib meister edasistest plaanidest.

Ta lisab veel, et üks õige eesti naine võiks elus ühe vöö kududa, kas või loomingulise elamuse ja esiemadega sideme leidmise pärast. Sellele kulunud aega ei pea kahetsema ega tulemust häbenema! Pole tarvis kohe kõige uhkemat taga ajada, võib ka midagi väga lihtsat ja igapäevast teha.

Näitus “Kirju korjama! Esiemadega kirivöösid erakogudest” jääb Harjumaa Muuseumis avatuks 28. aprillini.

PILLE HERMANN